

Rahoitushaku: Yritysten ja tutkimusorganisaatioiden TKI-yhteistyön kokeilut

Vastaaja:

-

Vastaus:

01.09.2025, 10.51 - 01.09.2025, 11.05

1. Hakijan yhteystiedot

Organisaation nimi	Pirkanmaan hyvinvointialue
Yhteyshenkilön etunimi	Kati
Yhteyshenkilön sukunimi	Kristiansson
Sähköposti	kati.kristiansson@pirha.fi

2. 1a. Ratkaistaanko kokeilulla yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyöhön liittyvää haastetta? *

Kyllä

3. 1b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 1a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Hankkeessa on tarkoituksena tuottaa synteettinen tietoaaineisto Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja perusterveydenhuollon asiakastiedoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon data on erittäin sensitiivistä ja sisältää arkaluontoisia henkilötietoja, joita ei voida jakaa laajasti tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan käyttöön. Tämä aiheuttaa haasteita esimerkiksi uusien teknologisten innovaatioiden testaukseen hyvinvointialueella. Yritykset eivät voi testata tuotteitaan tai tehdä tuotekehitystä ilman sosiaali- ja terveydenhuollon dataa.

Synteettinen data avaa uusia mahdollisuuksia yrityksille kehittää uusia innovaatioita sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Se mahdollistaa yrityksille esimerkiksi uusien digipalvelujen ja tekoälyratkaisujen kehittämisen ilman, että aitoja asiakastietoja tarvitsee käyttää. Hankkeen aikana toteutetaan useampi simulaatio, joiden tuloksia voidaan jatkossa hyödyntää yritysten tuote- ja palveluinnovaatioissa.

4. 2a. Lähteekö kokeilu yritysten näkemysten ja tarpeiden pohjalta? *

Kyllä

5. 2b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 2a.) Kuvaile ja perustele vastaus. Kerro erityisesti, miten ja minkälainen kartoitus on tämän pohjalla. *

Tällä hetkellä asiakaskohtainen ja pseudonymisoitu sosiaali- ja terveydenhuollon data on saatavilla vain tutkimustarkoituksiin. Kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa, joka ei täytä tieteelliselle tutkimukselle asetettuja kriteereitä, voidaan käyttää yhdistettyjä tietoaaineistoja tai synteettistä dataa. Jotta yritykset voivat hyödyntää omassa tuote- ja palveluinnovaatioissaan sosiaali- ja terveydenhuollon dataa, tulee sen olla synteettistä.

Keväällä 2025 toteutettiin Sitran rahoituksella Tampere Health -ekosysteemin TKI tilannekuva. Selvityksessä kävi ilmi, miten ekosysteemin toimijoiden dataa hyödynnetään vähän yritysten innovaatiotoiminnassa. Ekosysteemissä nähdään maailmanluokan terveystietoaosaamista, joka voisi tuottaa merkittäviä innovaatioita, jos dataa osataan hyödyntää oikein myös yritysten näkökulmasta.

6. 3a. Ovatko Innokaupungin ja sen ekosysteemi(e)n keskeiset toimijat eri sektoreilta nähneet tarpeen ratkaista kokeilemalla yhteistyön haastetta? Onko haaste tunnistettu yhdessä? *

Kyllä

7. 3b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 3a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Pirkanmaalla toimii Tampere Health ekosysteemi, joka yhteisesti on tunnistanut haasteen datan käytöstä yritysten tuote- ja palveluinnovaatioiden edistämässä. Ekosysteemi pyrkii ratkaisemaan haasteita yritysten, kaupungin sekä hyvinvointialueen kesken. Haasteista yhdeksi tärkeimmäksi on tunnistettu datan hyödyntäminen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioprosesseissa. Tampereen kaupunki on solminut valtion kanssa innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen ja vastaa sopimuksen toimeenpanosta alueella.

Tampereen kaupunki kytkee hankkeessa kehitettävät ratkaisut kaupungin eri yksiköissä toteutettavaan vastaavaan kehitystyöhön ja edistää rajapintatyöskentelyä organisaatioiden välillä. Kaupunki voi tarvittaessa tukea hankkeen toimenpiteitä tarjoamalla omaa data-aineistoaan hankkeen hyödynnettäväksi.

8. 4a. Kehitetäänkö ja kokeillaanko ratkaisua tai sen osia todellisten kohderyhmien kanssa? *

Kyllä

9. 4b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 4a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Synteettisen datan luonti ja sen simulointi toteutetaan aidossa yhteistyössä hankkeeseen osallistuvien sidosryhmien kanssa. Hankkeessa toteutettavat ratkaisut palvelevat pitkällä tähtäimellä koko Tampereen seudun innovaatio- ja elinvoimaekosysteemiä.

Hankkeen yhtenä toteuttajana on Elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere, joka tukee hankkeen kykyä yhdistää tutkimus, kehittäminen ja liiketoimintamahdollisuudet alueellisesti vaikuttavalla tavalla. Business Tampere auttaa tunnistamaan, miten synteettisen datan hyödyntäminen voi luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja vahvistaa alueen yritysten kilpailukykyä.

Hankkeen toteuttajilla on omat vahvuusalueet ja vahvuudet, jotka tukevat toisiaan ja mahdollistavat kehitystyön kytkemisen alueellisiin strategioihin, kehitysohjelmiin, hankkeisiin ja toimijoiden väliseen sopimukselliseen toimintaan.

10. 5a. Varmistetaanko, että yritykset ovat mukana kehittämässä, testaamassa ja simuloimassa kokeilussa kokeiltavaa uutta ratkaisua? *

Kyllä

11. 5b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 5a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Hankkeessa yritykset otetaan osaksi hankkeen työryhmään. Yrityksen edustajat pääsevät tutustumaan syntetisoituun dataan ja pohtimaan sen eri käyttömahdollisuuksia tuote- ja palveluinnovaatioissa. Business Tampere oy tarjoaa kumppanuuksia, kontakteja ja tietoa terveysteknologian ja biotieteiden organisaatioille ja yrityksille Tampereen seudulla. Business Tampereen tehtävänä on hankkeessa löytää synteettisestä datasta kiinnostuneita yrityksiä ja sitouttaa heidät hankkeen työryhmän toimintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialue ja Business Tampere koordinoivat Health Hub verkostoa, jonka tarkoituksena on tukea terveysalan yrityksiä ja startupeja niiden kasvussa ja kehityksessä. Health Hubin tapahtumissa on tarkoituksena esitellä hankkeen aikana syntyviä tuotoksia ja osallistaa yrityksiä synteettisen datan käytön mahdollisuuksissa.

12. 6a. Varmistetaanko, että kokeilun kannalta merkittävät triple helix –toimijat ovat mukana kokeilun toteutuksessa? *

Kyllä

13. 6b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 6a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Toteutettavaan hankkeeseen osallistuvat Tampereen kaupunki, Pirkanmaan hyvinvointialue, Tampereen yliopisto, Tampereen ammattikorkeakoulu sekä Business Tampere Oy. Jokaisella hankkeeseen osallistuvalla organisaatiolla on omat vastuualueensa hankkeessa. Hanke sisältää toimenpiteitä, jotka tukevat hankkeen toteuttajille yhteisiä tavoitteita. Toteuttajaorganisaatioiden muodostama työryhmä tukee avaintoimijoiden avointa yhteistyötä ja vuoropuhelua, tekee toiminnasta yksikkö- ja organisaatorajoja läpäisevää, sitouttaa toimijoita ja auttaa saavuttamaan suurempaa vaikuttavuutta ekosysteemissä.

14. 7a. Onko kokeilun kunnianhimon taso korkea: kokeilulla on rohkea tavoite, kokeilun toteuttamiseen on tarvittavaa

osaamista ja kokeilulla on uutuusarvoa? *

Kyllä

15. 7b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 7a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Hankkeessa tuotetaan ensimmäistä kertaa synteettinen aineisto Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja perusterveydenhuollon asiakasdatasta. Lisäksi aikaisemmin ei ole luotu sosiaalihuollon datasta synteettistä dataa. Sosiaalihuollon tietoa-aineistojen käyttö tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa on vielä vähäistä. Sosiaalisista innovaatioista voidaan saada merkittäviä kustannussäästöjä tulevaisuudessa. Työryhmään on nimetty TKI asiantuntijoiden lisäksi osajia muilta osa-alueilta: data-analytiikka, tilastollinen tutkimus ja mallintaminen, sosiaalihuollon asiakastiedon kirjaaminen, hyvinvointialueen asiakastietojärjestelmät, tietojohtaminen, sosiaalihuollon johtaminen, jatkuva oppiminen, soveltava tutkimus, terveydenhuollon ja palvelujärjestelmän vaikuttavuus, digitaalinen terveydenhuolto, koneoppiminen ja AI, kuntayhteistyö, kaupungin hyvinvointitoiminta ja ekosysteemisopimukset, yritysyritys, innovaatioympäristöt, liiketoiminnan kehittäminen ja investoinnit.

16. 8a. Onko kokeilu mittakaavaltaan sopiva tavoitteeseen nähden? Onko rahoitustarve mitoitettu tarkoituksenmukaisesti? *

Kyllä

17. 8b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 8a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Hanke on mitoitettu hankeajaksi ja rahoitukseen nähden sopivaksi. Hankkeen valmistelussa on ollut mukana laaja asiantuntijaverkosto, joka on arvioinut, että hankkeen tavoitteet ovat saavutettavissa esitettyssä hankeajataulussa sekä esitettyjen kustannusten puitteissa. Hankkeen tavoitteet on rajattu vastamaan haettuun rahoitusmäärään sekä aikatauluun. Hankkeessa toteutetaan yksi hankinta, jonka arvo perustuu aiempiin vastaaviin hankkeisiin.

18. 9a. Onko Innokaupungissa koottu työn ohjauksesta vastaava ohjausryhmä, jonka kokoonpanossa on edustettuna henkilöitä elinkeinoelämän, tutkimusorganisaatioiden sekä kaupungin tahoilta? Onko Innokaupungissa koottu kokeilun toteutuksen kannalta tarkoituksen mukainen työryhmä, joka vastaa kokeilusta? *

Kyllä

19. 9b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 9a.) Kuvaile ja perustele vastaus. Kerro, mitkä tahot ovat mukana ohjausryhmässä ja työryhmässä. *

Hankkeen ohjausryhmänä toimii Tampere Health -ekosysteemin ohjausryhmä, jonka jäsenenä on tutkimusorganisaatioiden, elinkeinoelämän, Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstöä. Ohjausryhmä kokoontuu hankkeen aikana 2–4 kertaa.

Hankkeen toteuttamiseksi on koottu työryhmä toteuttajien organisaatioista eli Pirkanmaan hyvinvointialueelta, Tampereen kaupungilta, Tampereen yliopistosta, Tampereen ammattikorkeakoulusta sekä Business Tampere Oy:stä. Työryhmään kutsutaan yritysten edustajia hankkeen alkaessa. Hankkeen päätoteuttaja Pirkanmaan hyvinvointialue vastaa hankkeen sujuvasta edistämisestä ja hyvästä hallinnosta, sekä vastaa tavoiteaikataulussa pysymisestä ja tulosten raportoinnista yhdessä muiden toteuttajien kanssa.

20. 10a. Onko Innokaupungin toimijoilla yhteinen näkemys siitä, mitä lisäarvoa Sitran kanssa toteutettava kokeilu tuo ekosysteemisopimuksen toimeenpanoon ja alueen muuhun TKI-kehitystyöhön? *

Kyllä

21. 10b. (Jos vastasit Kyllä kohtaan 10a.) Kuvaile ja perustele vastaus. *

Hanke tuo uuden näkökulman sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon kehittämiseen hyödyntämällä synteettistä dataa. Tämä mahdollistaa innovoinnin tietopohjaisesti ilman henkilötietojen käsittelyyn liittyviä riskejä. Toisin kuin terveysdataa, sosiaalihuollon tietoja ei ole vielä laajasti hyödynnetty palveluiden kehittämisessä, vaikka ne sisältävät runsaasti tietoa asiakkaiden tarpeista, palveluiden vaikuttavuudesta ja järjestelmän toimivuudesta.

Hankkeessa hyödynnetään aiemmista kokeiluista saatuja oppeja ja toimintamalleja, mutta se on ensimmäinen laatuaan Tampere Healthin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kontekstissa. Työryhmän mukaan vastaavia kokeiluja sosiaalihuollon aineistoilla ei ole toteutettu kansallisella tasolla.

Tampere Health työryhmä näkee, että hankkeella ja sen tuloksilla voidaan vaikuttaa positiivisesti yritysten, tutkimuslaitosten ja hyvinvointialueen yhteistyöhön luomalla dataa, jota voidaan hyödyntää yritysten tuote- ja palveluinnovaatioissa.

22. *

Ymmärrän, että henkilötietojani käsitellään [Sitran asiakkaita ja sopimuskumppaneita koskevan rekisterin tietosuojaselosteen](#) mukaisesti

